

Det behöver fungera – också i Rosengård

Svenska Dagbladet den 5 mars 2017

Det sägs ibland att förorterna i de svenska storstäderna är bortglömda. Innan jag läste Lars Åbergs bok om Malmö, "Framtidsstaden: Om Sverige imorgon blir som Malmö idag, hur blir Sverige då?" (Karneval förlag), skulle jag sannolikt inte ha reagerat på detta påstående. Nu lutar jag snarare åt att det vore en välgärning om vi slutade tala om förortsproblem.

Den nyfikne kan lätt verifiera – exempelvis genom en sökning i Svenska Dagbladets arkiv – att vi diskuterat invandring och problem i svenska förorter åtminstone sedan 1970-talet. Nästan lika länge har förorter, segregerade stadsdelar och så kallade utanförskapsområden varit föremål för politiska satsningar och skattefinansierade specialprojekt.

För Malmös del påpekar Åberg att det började på 1980-talet med kommunal toffeltillverkning och samarbete med Röda korset för att skapa enkla jobb (!) med att sy kläder. Därefter har Malmö bland mycket annat fått del av den socialdemokratiska regeringens storstadssatsning som pågick 1999–2004, ett antal EU-projekt, Malmö stads "Välfärd för alla", Ekostaden Augustenborg ("ett av världens främsta och mest omtalade bostads-områden för ekologisk och social omställning tillika ett av Malmös starkaste varumärken" enligt hemsidan), och mentorverksamhet inom projektet Näktergalen, som fick Malmö stads integrationspris 2002. Liknande satsningar har gjorts i andra städer.

Uppräkningen visar att förorterna inte alls varit bortglömda, vare sig i debatten eller i de politiska åtgärderna. Åbergs poäng är nog inte att allt varit dåligt. Situationen i dag kanske hade varit värre utan alla dessa projekt. Likväl finns en hel del kvar att göra för att "pressa ner långtidsarbetslöshet, kriminalitet, hälso- och missbruksproblem och underlätta integrationen av invandrare", vilket exempelvis var målen med EU-projektet Urban II som drevs bland annat i Angereds centrum och i Hammarkullen i Göteborg i början av 00-talet.

Med facit i hand råder ingen tvekan om att alla dessa satsningar på utvalda områden har förstärkt dessa områdets särart. De missar också att problemen ofta grundar sig i nationella lagar och regler. Forskningen har identifierat institutioner såsom rättstat och polisväsende, fungerande arbets- och bostadsmarknader och ett kvalitativt utbildningssystem som framgångsfaktorer för städers och samhällets välbefinnande. När dessa institutioner inte fungerar, kommer det att märkas mer på vissa håll i landet än på andra.

Den stela svenska arbetsmarknaden och bostadsmarknaden är större problem för en invandrare i stadsdelen Rosengård än för någon med gott om kontakter i Stockholms innerstad. Samma sak gäller polisens svårigheter att upprätthålla lag och ordning. Det betyder inte att Rosengård behöver ännu ett specialprojekt. Det betyder att polisväsende, arbetsmarknad och bostadsmarknad måste fungera bättre – i hela landet.

Andreas Bergh